A Magyar Traumatológus Társaság tanácskozása

A Magyar Traumatológus Társaság Égés-sebészeti Szekciója november *15—17.* között tudományos ülést tartott Szegeden a SZOTE Szemészeti Klinikájának előadótermében.

A három napos tanácskozáson a *fertőzött seb* gyógyítása terén elért eredményekről, vizsgálati és gyógykezelési módszerekről hangzottak el előadások.

Az ország különböző nagyvárosaiból érkezett orvosok az ülés első napján a *szeptikus állapot általános* kezeléséről tartottak előadásokat. Másnap a *szeptikus seb sebészeti* illetve a *fertőzött seb konzervatív* kezelésével foglalkozó referátumok megtartására került sor.

November 17-én délelőtt tartották a *Nővérfórumot*, délután a *Záróüléssel* fejeződött be a tudományos ülés. Itt hangzott el a négy üléselnök — *Prof. Dr. Manninger Jenő, Prof. Dr. Forgon Jenő, Prof. Dr. Simon Miklós* és *Dr. Novák János* beszámolója.

Tudományos ülés

A *Szegedi Orvostudományi Egyetem november 13-án*, a Szemészeti Klinika előadótermében tartotta meg soron következő tudományos ülését.

A *suicidum kutatás időszerűségéről dr. Szilárd János* tanszékvezető egyetemi tanár tartott előadást, majd a *SZOTE Ideg-elmegyógyászati Klinikájának*, a megyei *Kórház Ideg-elmeosztályának* és az *Ifjúsági Ideggondozó Intézetnek* a munkatársai számoltak be a témakörben végzett kutatási eredményeikről.

Testvéregyetemünk 100 éves jubileuma

A Várnai Orvosi Akadémia meghívása alapján résztvettünk *a Várnai Gyógyító Intézetek fennállásának 100 éves jubileuma alkalmából* rendezett ünnepségeken. A tudományos ülésszak kezdetén néhány szóban a szegedi testvéregyetem küldötteinek nevében üdvözöltük a jubileumi konferenciát.

Az ünnepség tudományos programja vendéglátóink olyan seregszemléje volt, amely lehetőséget adott arra, hogy az ott folyó tudományos munkába betekintést nyerjünk.

A tudományos program nyolc szekciójában 352 előadás hangzott el az orvostudomány minden területéről.

Az első szekcióban Észak-Kelet Bulgária ipari komplexének orvos-biológiai problémáival foglalkozó előadások hangzottak el. Kitértek munkaegészségügyi kérdésekre, munkaköri ártalmak kapcsán kialakuló akut és krónikus folyamatokra, a munkások és a környező területen élő populáció egészségét veszélyeztető tényezőkre.

A második szekció a tengeri és tengermelléki területeknek a klimaterápiában, klimaprofilaxisban játszott szerepével foglalkozott. A tengerparti üdülés egészségügyi vonatkozásairól is több előadás szólt.

A harmadik szekció előadói ismertették a várnai kórház, valamint a hozzá tartozó egészségügyi intézmények történetét és működését.

A negyedik szekcióban főleg elméleti témájú (hisztologia, pathohisztológia, biokémia, immunológia, genetika) előadások szerepeltek.

Az ötödik szekcióban a klinikai gyakorlatról szóló előadások a belgyógyászat, gyermekgyógyászat, röntgen, bőrgyógyászat, fül- orr- gégegyógyászat különböző területeivel foglalkoztak. A neuropsychiatriai blokkban hangzott el *Pető Zoltán — Szilárd János: „Kérdések és módszerek az egyetemi psychologiai és psychiatriai oktatásban"* című előadása mely nagy érdeklődést váltott ki. Többek között hozzászólt a Várnai Orvosi Akadémia Psychiatriai tanszékének vezetője *Ivanov* professzor is, aki elmondotta, hogy a közelmúltban Leningrádban tartották a Szocialista Országok III. Psychotherapias Symposiumát, ahol az egyetemi képzés és a post-graduális továbbképzés szintén központi téma volt. Ivanov professzor is hangsúlyozta, hogy az orvosegyetemeken a leendő orvosokat jól fel kell készíteni az egyre nagyobb számú neurotikus és pszichoszomatikus beteg és betegségek ellátására. Az orvosi psychologia, szociologia és psychotherapias ismeretek oktatásának szükségességét a vendéglátó kollegák vitája egyértelműen megerősítette.

Igen meggyőző, szép előadásokat hallgattunk a többirányú neurologiai kutatásokról, melyeket jól elkészített elektromikroszkópos felvételekkel dokumentáltak.

A hatodik a sebészettel foglalkozó szekció volt, mely az egész sebészetet felölelte az általános sebészettől a kisműtétes szakmákig.

A hetedik a profilaktika szekciója volt, melyben higienes, valamint mikrobiológiai témájú előadások hangzottak el. Ezen belül a zajártalom, a nehéz fizikai munka, ionizációs sugárzások, különböző kémiai ágensek az egészségre gyakorolt hatását kísérletes körülmények között, valamint a populáció epidemiologiai adatait feldolgozó előadásokat hallottunk. Itt hangzott el *Nagymajtényi László* előadása *„Adatok a paraquat és diquat toxicologiájáról"* címmel melyet érdeklődéssel, figyelemmel fogadtak.

A nyolcadik szekció az orvostudomány lingvisztikai kérdéseivel foglalkozott.

A tudományos munkaprogram alatt meglátogattuk az egyetem központi intézményeit, valamint az egyik előadással kapcsolatos beszélgetést követően *Nenov* docens meghívására a korszerű gépekkel felszerelt művese állomást.

Várnai tartózkodásunk során vendéglátóink figyelmes és körültekintők voltak. A tudományos program szünetében rövid kirándulásra vittek.

Kiemeljük, hogy a vendéglátó várnaiak a SZOTE küldötteinek jelenlétét megtisztelő figyelmességként méltatták a teljes ünnepségsorozat alatt. Sajnálatunkra nem juthattunk el ugyanezen időben szintén Várnában zajló másik tudományos konferenciára, ahol rektorunkat, — *Dr. Petri Gábor* egyetemi tanárt a bolgár sebészeti társaság tiszteletbeli tagjává választották.

A Várnai Orvosi Akadémia jubileumi emlékünnepségén való részvételünkért ezúton is köszönetünket fejezzük ki a Várnai Orvosi Akadémia és a SZOTE Rektorának.

•

Röviden ismertetjük a jubileumát ünneplő várnai egészségügyi hálózat fejlődésének történetét:

Bulgária egészségügye a török uralom alatt elmaradott volt. A nagyobb településeken mindössze néhány külföldön végzett orvos tevékenykedett, míg a lakosság többségének egészségügyi ellátását főleg a népi gyógymódokat felhasználó papok végezték. Az ország felszabadítását jelentő orosz-török háború jelentős változást hozott, mivel az orosz hadsereg egészségügyi ellátásában olyan jelentős egyéniségek is részt vettek, mint N. I. Pirogov, F. F. Friszman, Sz. P. Botkin. A tőlük tanult egészségügyi alapelvek alapján dolgozta ki D. Mollov, korának egyik legismertebb bulgár orvosa azokat a terveket, melyeket 1879-ben törvényként is elfogadtak. Ennek értelmében került sor 1879. július 24-én a várnai kórház megalapítására.

A várnai kórházat a korábbi török katonai kórház épületében hozták létre szükségmegoldásképpen. A hatvan ágyon három osztály (belgyógyászat, sebészet, ideggyógyászat) betegei feküdtek. Az igények fokozódása szükségessé tette új kórház építését, melyre csak a kilencvenes évek elején kerülhetett sor. Az új épületkomplexum elkészültével megnőtt az ágylétszám, javultak a betegellátás körülményei. Várnában fellendült a tudományos élet is, melynek szervezését a Várnai Tudományos — Tudományos Orvosi Társaság végezte, és megjelentette az „Orvosi közlemények" című kiadványokat.

A XX. század első éveiben a kórháznak már a kor színvonalának megfelelő ellátottságú 175 ágya volt. A kórház mellett létrehozták az első tengerparti gyermekszanatóriumot is.

Törést jelentett az első világháború mikor az orvosok és nővérek jelentős részét mozgósították, s ennek következtében csökkent a betegellátás színvonala. A háború után az ágylétszám 250-re emelkedett még új osztályokat is (nőgyógyászat, bőr- és nemibeteg, fül- orr- gége, röntgen) létrehoztak.

A szocialista Bulgária jelentős változásokat hozott az egészségügyben is. A mennyiségi és minőségi változások megalapozták azt az óriási fejlődést, melyen át a bolgár egészségügy jelenlegi színvonalára eljutott. A várnai kórházban tovább növelték az ágylétszámot, fejlesztették a műszerezettséget, javultak a betegellátás általános körülményei. Létrehozták az egységes egészségügyi hálózatot, összevonták a kórházat a korábbi önállóan működő rendelőintézettel, kialakítva ezáltal a kórház-poliklinika-ambulancia rendszert.

A kórház a hozzá tartozó terület egészségügyi-szakmai centruma lett. A korábban kórház által megalapozott fejlődés eredményeként 1961-ben létrehozták a Várnai Orvostudományi Akadémiát. A kórház ettől kezdve résztvett az orvosképzésben és továbbképzésben is. Emelkedett felszereltsége, új részlegek, épületek, belgyógyászati tömb, neurologia, idegsebészet, röntgenrészleg létesült, új épületet kapott a sebészet, önállóvá vált az intenzív osztály. Az országban először itt alkalmazták a hatékonyság növelése céljából a centralizált betegellátást.

A kórház, melynek kapcsolata az egyetemmel egyre szorosabbá vált, Észak-Kelet Bulgária egészségügyi centruma lett.

DR. PETŐ ZOLTÁN
DR. NAGYMAJTÉNYI LÁSZLÓ

Érdekvédelem — közös felelősséggel

A KISZ egyetemi szervezete érdekvédelmi, érdekképviseleti tevékenységének 1976—79 közötti alakulásáról, s az aktuális feladatokról tanácskozott november 15-i ülésén az MSZMP József Attila Tudományegyetemi bizottsága. A testület elé került írásos beszámoló első része az érdekvédelmi, érdekképviseleti munkának az ifjúsági szövetség tevékenységében elfoglalt helyét, szerepét vizsgálta.

Közel egy évtized tapasztalata alapján megállapította, hogy az *egyetem KISZ-szervezete mindenkor élt törvényadta jogaival, eleget tett kötelességeinek, s országosan is élenjáró gyakorlatot alakított ki az érdekvédelem és -képviselet területén.* Az ifjúsági szervezet mindvégig élvezte az egyetem társadalmi szervezeteinek és állami vezetésének támogatását. Az ifjúság érdekvédelmét és érdekképviseletét az egyetemi KISZ-szervezet kiemelt politikai feladatának tekintette, tisztában volt azzal, hogy e munka eredményessége vagy eredménytelensége nagymértékben meghatározza a hallgatók, fiatal oktatók és dolgozók hangulatát, az ifjúsági szervezet egész tevékenységének kétirányú — oktatói, hallgatói — megítélését. Az elmúlt időszakban szükségessé vált a KISZ érdekvédelmi és -képviseleti tevékenységének továbbfejlesztése, az ifjúsági szervezet és a szakszervezet közötti együttműködés jogi szabályozása. A nagyarányú mennyiségi és minőségi fejlődést jelző intézkedések, határozatok, mindenekelőtt az intézményi demokratizmus kiszélesedését, a hallgatói, illetve KISZ-jogosítványok kibővülését jelentették.

A tartalmi munka elmélyítését szolgáló intézkedések tükrözték a KISZ-szervezet politikai szerepének, felelősségének fokozódását. Az 1970-es évek végén az érdekvédelem és -képviselet területén intenzív szakasz kezdődött, a KISZ-nek most már a meglevő kereteken belül a tartalmi munka javítását kell szorgalmaznia.

Az érdekvédelem és érdekképviselet szervezete, főbb területeiről, fórumairól szólva megállapították, hogy *a KISZ-szervezet feladata kettős: egyrészt közvetíti, képviseli a hallgatók problémáit, érvényesíteni törekszik jogaikat az egyetem különböző fórumain, másrészt a kapott információkat vissza kell juttatnia a hallgatói közösségekhez.* A kari és egyetemi érdekvédelmi munkabizottságok megalakulásával a területen dolgozó KISZ-képviselők tevékenysége összefogottabbá, koordinálhatóbbá, ellenőrizhetőbbé vált.

*

A KISZ képviselői, szervezetei eredményesen látták el feladataikat *a szociális érdekvédelem* területén: részt vettek az állami támogatások (ösztöndíjak, szociális segélyek stb.) elosztásában, a menzai ellátás ellenőrzésében, hallatták szavukat a kollégiumokat érintő kérdésekben, megszervezték a hallgatók munkavállalásának intézményesített formáját, létrehozták az albérleti irodát, bővítették a hallgatók utazási és üdülési lehetőségeit stb.

*

A tanulmányi érdekvédelem hatékonyságát alapvetően meghatározta az a körülmény, hogy többnyire kampányszerűen (vizsgaidőszakban) került rá sor. Bár történtek erőfeszítések, mégis kevés előrelépésről számolhatunk be. A szakmai-tanulmányi munka még mindig az egyéni felelősségre épül, s csak másodlagos a KISZ-közösségek nevelő ereje. A KISZ kezdeményezésére valamennyi karon sor kerül az oktató-nevelő munka hallgatói véleményezési rendszerének kiépítésére.

*

Az ifjúsági parlamentek jelentős fejlődés után a legszélesebb jogkörű érdekvédelmi fórummá váltak az elmúlt években. Igazolták jogosultságukat, betöltötték alapvető funkciójukat: közvetítették a fiatalok valós érdekeit, felhívták a figyelmet országosan és egyetemi szinten a legfontosabb feladatokra, nem egy esetben a megoldás lehetőségeire. Jól szolgálták az egyetemi demokratizmus elmélyítését, a közéletiség fejlesztését. Az egyetem állami vezetése az elfogadott intézkedési terv szellemében munkálkodik.

*

A hallgatói érdekképviselet jelentős fórumai *a kari tanácsok és az Egyetemi Tanács.* Az ifjúsági szervezet képviselői alapvetően jól látták el feladataikat, ugyanakkor még előfordul az, hogy „felkészületlenül" egyéni véleményüket tolmácsolják. A KISZ-szervezetnek az érdekvédelmi munkabizottságok koordinálásával meg kell teremtenie a kollektív vélemények kialakításának és a képviselők rendszeres beszámoltatásának megfelelő fórumait. A hallgatói képviselet jelentős fórumává váltak az elmúlt években a *dékáni munkaértekezletek*, amelyeken a különböző döntések előkészítésébe bevonták a KISZ képviselőit is. A *Rektori Tanács* és a *Rektori Munkaértekezlet* jelentős fóruma a hallgatói képviseletnek. *A tanszéki képviseleti rendszer* a hallgatói képviselet talán leginkább vitatott formája. Nagy erőfeszítések árán sikerült mindhárom karon kiépíteni, mégsem funkcionál kielégítően. Ebben szerepet játszik mind oktatói, mind hallgatói részről bizonyos érdektelenség. Nem szűntek még meg a kétoldalú szemléleti problémák, mind a KISZ-szervezet, mind az állami vezetés sokat tehet a szemléletváltozás érdekében. Kulcsfontosságú szerepet játszhatnak ebben az évfolyamfelelősök, akik személyükben közvetítik az oktatói és hallgatói véleményeket. A fiatal oktatók közül kikerülő gyakorlatvezetőkre, patronálókra e téren ugyancsak több feladat hárulhatna. A TTK-n a helyi sajátosságoknak megfelelően életképesnek bizonyult a szakcsoport szintű képviselet.

*

Az elmúlt években javultak a *Diákjóléti Bizottságok* lehetőségei, munkafeltételei. A nehézségek — például, hogy az ösztöndíj összege, amit egy-egy alapszervezet feloszthat tagjai között, nem teszi lehetővé a kiemelkedő tanulmányi-szakmai munka további ösztönzését — ellenére a Diákjóléti Bizottságok hallgatói érdekképviselet legjobban működő fórumai közé tartoznak. *A menzabizottságban* tevékenykedő hallgatók lelkesedése, ügyszeretete nem elégséges ahhoz, hogy a menzaellátással kapcsolatosan időről időre felmerülő nehézségeket egyszer s mindenkorra megszüntessék. Alapvető változásra mindaddig nem is lehet számítani, amíg az „okok" túlmutatnak az egyetem és a város falain. Lényeges előrelépésre csak az új menza felépítése után számíthatunk. *A Kollégiumi Tanács* a kollégista hallgatók érdekvédelmének intézményesített fóruma. A KISZ-bizottság kezdeményezésére sor került a kollégiumi élet- és munkakörülmények vizsgálatára. A belső felújítások, bútorcserék stb. révén javultak ugyan a feltételek, de nem tudták ellensúlyozni a Bólyai Kollégium „kiválásával" fellépő nehézségeket. Jelentős feladatok hárultak a KISZ-bizottságra a nem kollégisták érdekvédelme terén is, s gondot okoz a fiatal házasok elhelyezése. *Az albérleti iroda* feladatának, az igények és ajánlatok összegyűjtésének, eleget tesz és időnként konkrét érdekvédelmi feladatokat is ellát. A hallgatók üdültetése terén is jelentős munkát vállal a KISZ-bizottság. A két évvel ezelőtt megszervezett *munkaközvetítő iroda* jelentős segítséget nyújt a városi üzemek, vállalatok munkaerőgondjainak ideiglenes megoldásához és a különböző városi szolgáltatások színvonalának emeléséhez.

*

Összegzésként megállapították, hogy a különböző állami szervek, továbbá a társadalmi szervezetek folyamatos támogatása elősegítette az egyetem KISZ-szervezetének érdekvédelmi és érdekképviseleti munkáját, jelentős eredmények születtek. Ugyanakkor, bár a szervezeti keretek adottak, mégis vannak bizonyos szemléletbeli tényezők, amelyek csökkentik e munka hatékonyságát. Például: a hallgatói képviselők nem mindig ismerik jogaikat, lehetőségeiket, felkészítésükhöz elengedhetetlen a munka jobb koordinálása, az érdekvédelmi felelősök, képviselők képzése, tájékoztatása. A hallgatói jogosítványok megismertetése az oktatók szélesebb körében hozzájárulhat az esetleges bizalmatlanság felszámolásához. Körültekintően, a szervek támogatását igényelve, kell kidolgozni az oktató-nevelő munka véleményezési rendszerét. A KISZ-szervezetet az oktatói-dolgozói KISZ-képviselet kiépítésére tett erőfeszítéseiben támogatni kell.

A Pártbizottság a KISZ-szervezet érdekvédelmi és érdekképviseleti tevékenységét, az állami és társadalmi szervezetekkel kiépített munkakapcsolatát összességében pozitívan értékelte, ugyanakkor felhívta a figyelmet az aktuális feladatokra. Például arra, hogy a KISZ törekedjék az érdekvédelmi munka tartalmi elmélyítésére. A pártszervezet segítségével fordítson nagyobb figyelmet a jogok és kötelességek harmonikus érvényesítésére, a még fellelhető szemléleti problémák megszüntetésére. Hangsúlyozták, hogy formális elemektől mentes, a helyi sajátosságokat szem előtt tartó, oktatói és hallgatói részről egyaránt elfogadott tanszéki képviseleti rendszerre van szükség. A pártszervezeteknek támogatniuk kell a KISZ-szervezetet az oktató-nevelő munka kollektív hallgatói véleményezésének kialakításában. Az állami vezetés az 1977. évi érdekvédelmi határozatnak és az OM-utasításnak megfelelően felülvizsgálja a Szervezeti és Működési Szabályzatot, a Tanulmányi és Vizsgaszabályzatot, s javaslatot tesz az Egyetemi Tanácsnak a szükséges módosításokra.